

Odrobina luksusu czyli luxury charter

Andrzej Pochodaj

Bawią mnie pojawiające się od czasu do czasu w ofertach zapewnienia typu: czarter luksusowej Bavarii czy luksusowego katamaranu Lagoon. To typowe jachty czarterowe jakich tysiące i nie mają one nic wspólnego z jednostkami luksusowymi czy luksusowymi czarterami. To zupełnie inna kategoria: to jakby porównywać Punto bez klimatyzacji do Rolls-Royce'a z szoferem. W tym krótkim artykule postaram się wyjaśnić co to jest luksusowy czarter.

Luksusowe czartery są esencją podróżowania na najwyższym poziomie, oferując gościom elitarną formę ucieczki od codzienności, dyskrecję, doskonałą kuchnię oraz perfekcyjną i uprzejmą załogę, której zadaniem jest obsługa tylko Was i nikogo innego. Z tego względu są one bardzo popularne wśród gwiazd show-biznesu czy filmowych, a także finansowej elity. Mogą one być niebanalnymi wakacjami z dala od obleganych kurortów zapewniającymi maksimum prywatności a jednocześnie wysoki standard. Taki rejs to idealne połączenie luksusu, aktywnego odpoczynku (żeglowanie, nurkowanie), wręcz rodzinnej atmosfery i doskonałej kuchni. To wymarzony pomysł na bajeczną podróż poślubną czy uhonorowanie rocznicy w spektakularnej scenerii oraz atmosferze dającej poczucie wolności i nieskrępowania! Są także doskonałym miejscem na prestiżowe spotkanie biznesowe z partnerami czy współpracownikami pozwalające z dala od zgiełku zaplanować nową strategię czy ustalić szczegóły kolejnego kontraktu. Mogą też być sposobem na zjednanie nowych kontrahentów, wyróżnienie kadry menedżerskiej czy członków zarządu. Taki rejs to prawdziwy powiew wielkiego świata. A połączone z wypadem do kasyna w Monaco, ekskluzywnej restauracji w Cannes czy spa na Capri wywiera naprawdę ogromne wrażenie i pozostawia niezapomniane wspomnienia!

Jednostki luksusowe oferują to co najlepsze w projektowaniu jachtów i wnętrzu, wyposażeniu RTV i rekreacyjnym (skutery, narty wodne, sprzęt nurkowy, RIBy, glide'y czy sprzęt wędkarski). Różnią się wielkością (20-100m), stylistyką od tradycyjnej po ultra nowoczesną czy funkcją. Przeważają głównie motorowe, a żaglowe stanowią w tej grupie około 20-25%. Największe z nich nazywane są mega lub superjachtami. Wszystkie sprawiają ogromne wrażenie swoim wspaniałym wyglądem, błyszczącymi kadłubami, nieskazitelną czystością, majestatem masztów czy mocą maszyn. Zapewniają bezpieczeństwo, komfort i prywatność w trakcie pokonywania kolejnych mil oraz wyrazy uznania i zazdrości w portach. Goście mają do swojej dyspozycji zwykle dwuosobowe kabiny z łazienkami z prysznicem. Koje, a w zasadzie łóżka często są dwuosobowe (tzw. King's – przylegające zagłówkiem do ściany, Ouenn's – przylegające jednym z boków do ściany) a rzadziej pojedyncze (zazwyczaj tzw. Twin's czyli osobne przylegające bokiem do ściany lub sporadycznie tzw. Pullman's czyli jedno nad drugim). Oprócz tego obszerna mesa z barkiem do dyspozycji oraz bardzo często dodatkowy salon. Jeśli jest on umieszczony w pilot-house to może być z panoramicznym widokiem. Każdy szczegół wnętrza wydaje się być przemyślany, dopieszczony i dobrany ze smakiem. Nie dziwią więc skórzane kanapy, puszyste dywany, obrazy na ścianach czy świeże kwiaty w wazonach (przynajmniej w czasie postoju). Jednostki te przypominają bardziej ekskluzywne luksusowe hotele niż jachty, które znamy. Kabiny załogi oraz część gospodarczo-magazynowa umieszczone są ogół na dziobie z osobnym wejściem, tak aby nie zakłócać wypoczynku gości.

Pokład zazwyczaj zaprojektowany jest tak, aby dawał dużo przestrzeni do opalania, odpoczynku czy innej aktywności. Jednostki tego typu posiadają zwykle podwójny kokpit: jeden ze stołem osłonięty bimini dla gości oraz drugi z kołem sterowym dla załogi. Do tego zwykle duża rozkładana platforma kąpielowa ze swobodnym zejściem do wody lub do RIBa. Rekreacji służyć mają kajaki, windsurfingi, narty i skutery wodne, sprzęt nurkowy. Na megajachtach znaleźć można jeszcze sale fitness, kina czy nawet mini-łódzie podwodne. Z kolei wiele superjachtów motorowych posiada małe helikoptery lub chociaż lądowiska dla nich.

Wybór akwenu zależy jedynie od klienta, a jest on szeroki. W połowie roku najpopularniejszym kierunkiem jest Morze Śródziemne, a głównie jego zachodnia część (Francuska Riviera, Korsyka, Hiszpania i Baleary, Sardynia z Sycylią oraz Zatoka Neapolitańska z Capri), a także Chorwacja, Grecja i Turcja. Pod koniec roku znaczna część europejskiej floty luksusowych jednostek przenosi się z Europy na tropikalne Karaiby, gdzie zainteresowaniem cieszą się zwłaszcza Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Małe Antyle (St. Vincent i Grenadyny, St. Lucia), Kajmany z Jamajką, Bahamy z Florydą. Innymi destynacjami są Australia i Nowa Zelandia, a także wyspy Oceanii (Thaiti, Tonga, Fiji) oraz Hawaje. Znacznie mniej popularne są Seszele, Tajlandia, Malediwy czy Madagaskar. A zupełnie nieliczne jednostki oferują rejsy na Antarktydę, Alaskę czy Spitsbergen. Choć na specjalne zamówienie jacht może zostać podstawiony do praktycznie dowolnego portu na Ziemi – kwestia ceny i terminów. Tego typu czartery dają możliwość dostosowania oferty do sprecyzowanych indywidualnych potrzeb – może to być kilkudniowy postój w luksusowym Monte Carlo, poznawanie urokliwych greckich wysepek, kotwiczenie codziennie przy innej tropikalnej plaży czy podziwianie wielorybów, orek, fok, lodowców. Każdorazowo trasa rejsu jest konsultowana i uzgadniania z klientami przed rozpoczęciem imprezy, tak aby maksymalnie dopasować ofertę do oczekiwań.

Jednym z najważniejszych elementów tego typu wypoczynku jest doskonała kuchnia dostosowana do podniebienia klientów, którzy na 4-6 tygodni przed przyjazdem przysyłają wypełnioną ankietę dotyczącą ulubionych potraw, win czy alkoholi. Zazwyczaj kucharze specjalizują się w kuchni śródziemnomorskiej (francuska, włoska, grecka), karaibskiej czy tajskiej. Ale oferują także potrawy meksykańskie, koszerne i wiele innych. Posiłki przygotowywane są zgodnie z codziennym zamówieniem i na dowolną godzinę. Podobnie rzecz ma się z muzyką czy czasopismami, które zamawiane są zgodnie z informacjami otrzymanymi w ankiecie. Do dyspozycji klientów jest doskonale wyposażenie „rozrywkowe”: kino domowe czy sprzęt nagłaśniający, co pozwala na organizowanie przyjęć czy wspólnego oglądania filmów. A jeśli do tego dodamy satelitarny dostęp do łączności, internetu czy telewizji, to okaże się że poziom usług odpowiada luksusowemu hotelowi.

ZAŁOGA

Jednostki tego typu mają w pełni profesjonalne załogi. Na mniejszych z nich, składają się one zazwyczaj z doświadczonego kapitana, oficera-nawigatora oraz kucharza. Na większych dochodzą do tego także deck-handzi, mechanicy czy stewardzi.

Załogi pokładowe złożone są z doświadczonych i dobrze wyszkolonych żeglarzy (często po szkołach morskich czy kursach zawodowych zgodnych z konwencją STCW) posiadających niejednokrotnie dodatkowe umiejętności, jak na przykład prowadzenie RIBów, nurkowanie i inne. Zazwyczaj nieźle znając akwenu na których żeglują oraz posługując się kilkoma językami są w stanie zapewnić wiele atrakcji gościom.

Załoga podpokładowa (kucharze, stewardzi, barmani) to także mistrzowie w swoich dziedzinach. Kucharz po kapitanie jest najważniejszą osobą na luksusowym jachcie, gdyż to w znacznym stopniu od niego zależy zadowolenie gości. Dlatego też dobrzy kucharze, często po najlepszych szkołach i praktykach w ekskluzywnych restauracjach, są bardzo wysoko cenieni i poszukiwani. Podobnie jest z dobrymi stewardami czy barmanami.

Na tego typu jednostkach załoga jest do dyspozycji klientów praktycznie przez 24 godziny na dobę. Jest to naprawdę ciężka i wyczerpująca praca. Ale na zakończenie rejsu zadowolony klient odwdzięcza się, jak to jest przyjęte w zwyczaju, napiwkami w wysokości około 10% ceny czarteru, który dzielony jest między członków załogi przez kapitana.

Jachty tego typu pływają z klientami zwykle 2-4 miesiące w roku. Pozostały czas przeznaczony jest na przemieszczanie się między portami oraz stałą gotowość na przyjęcie gości czy właściciela. Wtedy załogi mogą nieco odpocząć.

ILE TO KOSZTUJE

Cena takiego czarteru może być porównywalna z ceną luksusowych wakacji w drogim spa czy na luksusowym wycieczkowcu, ale jacht zapewnia nieporównywalną prywatność i dyskrecję przy podobnym poziomie usług. Rozpiętość cen jest ogromna i zależy od wielkości, standardu i wieku jachtu, ilości gości, akwenu i pory roku. Za czarter 20-30 metrowego jachtu żaglowego (3-4 osoby załogi stałej) dla 6-8 gości należy liczyć się z wydatkiem rzędu 20-40.000 EUR za tydzień. Natomiast, chcąc wynająć 75-metrową Mirabellę V dla dwunastu gości obsługiwanych przez szesnastoosobową załogę trzeba przygotować 200-230.000EUR za tydzień. Do tego należy doliczyć jeszcze pozostałe koszty poniesione w trakcie rejsu zwane APA (*Advance Provisionig Allowance*) obejmujące: paliwo do jachtu, RIBa czy skutera wodnego; żywność, napoje oraz alkohole dla gości; opłaty postojowe, pilotowe czy klimatyczne, opłaty za wodę i prąd pobierany z lądu, a także koszty połączeń telefonicznych i satelitarnych. Zazwyczaj jest to dodatkowe 20-30% ceny czarteru. Czasami dochodzą do tego jeszcze koszty ewentualnych taksówek, dodatkowego sprzętu wypożyczonego na życzenie gości czy zorganizowanych przez załogę wycieczek itp. W zależności od rejonu żeglugi należy się liczyć z obłożeniem całości sumy podatkiem VAT, który na takie usługi wynosi w Grecji i Bahamach 4%, Florydzie 6.5-7.5%, a w większości krajów UE 16-20.6%. Z doliczania VATu zwolnione są jednostki zarejestrowane jako statki komercyjne, ale ma to miejsce głównie w przypadku dużych motorowców. No i nie zapominajmy o 10% napiwku dla załogi. Tak więc, przykładowo, ostateczna cena tygodniowego czarteru w Grecji może wynosić: 20.000 EUR czarter + 5.000 EUR APA + 1.000 EUR VAT + 2.000 EUR napiwek czyli w sumie 28.000EUR.

W ciągu 90 dni od zakończenia czarteru klient powinien otrzymać fakturę z pełnym zestawieniem kosztów wchodzących w skład APA oraz wysokością zapłaconego VATu. W przypadku nadwyżki pozostałe środki są zwracane klientowi, a w przypadku wyższych kosztów zobowiązany jest on do wpłacenia brakującej sumy.

Większość luksusowych czarterów oferowana przez międzynarodowych brokerów pracuje według standardów opracowanych przez *Mediterranean Yacht Brokers Association* lub *American Yacht Charter Association*. Zapewnia to ujednolicenie i zachowanie standardów obsługi oraz prawnych chroniących także klientów. Zgodnie z nimi wpłata pierwszej raty (50%) odbywa się z chwilą podpisania umowy, a kolejna część oraz APA zwykle na 4-6 tygodni przed rozpoczęciem rejsu. Środki na APA przekazywane są od razu kapitanowi, aby mógł on poczynić stosowne przygotowania zgodnie z preferencjami klienta otrzymanymi w ankiecie. Klientowi pozostaje już wtedy przyjechać na jacht i świetnie się bawić na ekskluzywnych wakacjach.

W Polsce jest to jeszcze mało popularna forma spędzania czasu, co wynika przede wszystkim z jej wysokiej ceny. Tym niemniej wraz z bogaceniem się społeczeństwa zapewne będzie przybywać amatorów tego typu wypoczynku. Na rynku polskim luksusowe czartery oferuje firma SEAMASTER-CHARTER.

Zdjęcia: OCEAN Independence/via SEAMASTER-CHARTER